

Oudjaar 2012: losse eindjes

Dit jaar verschenen er 135 blogberichten op Onderwijsethiek.nl. De inhoudsopgave tref je hierbij aan.¹ Ettelijke kwesties wachten nog op een vervolg. Een bloemlezing:

- a) In 2013 komt het ministerie met een plan van aanpak om op de basisscholen **het onderwijs in de Engelse taal te intensiveren**.² Een van de kernvragen is of scholen de wettelijke bevoegdheid krijgen 15% van het weekrooster Engelstalig te maken, eventueel zelfs vanaf de kleuterschool. Mogen ze al hun leerlingen aan dit tweetalige regiem onderwerpen, of worden scholen wettelijk verplicht aparte (100% Nederlandstalige) klassen in te richten voor allochtone en autochtone leerlingen die met achterstand in hun Nederlandse taalbeheersing te kampen hebben? Of worden deze leerlingen naar speciale achterstandsscholen verbannen?
- b) Het VVD/PvdA-kabinet heeft aangekondigd de verplichte **Maatschappelijke Stage** in het voortgezet onderwijs te willen afschaffen.³ Ik denk dat het een politieke chantagepoging is: de christelijke oppositiepartijen is te verstaan gegeven dat ze hun speeltjes zullen verliezen als ze de overige regeringsplannen niet voldoende steunen. Want met daadwerkelijke afschaffing zou het kabinet zich aan zwalkend wanbestuur schuldig maken. Maar er is alle reden enige inconsistenties uit de bestaande wet te verwijderen.
- c) De afgelopen maanden werd in de media uitgebreid bericht over **pesten op school** en over **verbaal en fysiek geweld in het jeugdvoetbal**.⁴ Men sprak van daders die gestraft en slachtoffers die beschermd en opgevangen moeten worden. En men sprak van strenge regels die gehandhaafd en daadkrachtige **gezagsdragers** die blindelings gerespecteerd en gehoorzaamd moeten worden.⁵ Zijn dat de beleidsintensiveringen die ons in 2013 te wachten staan? Of zullen er ook krachtige tegengeluiden klinken: dat stereotyperend zwartwit-denken niet de oplossing is en dat ook humaner vormen van conflictanalyse en conflictbeheersing een kans moeten krijgen?
- d) In het afgelopen jaar is herhaaldelijk het **tekort aan stageplaatsen** in het middelbaar beroepsonderwijs aan de orde geweest.⁶ De toenmalige CDA-minister oordeelde dat studenten uit de opleiding mogen worden verwijderd als ze geen stageplaats kunnen vinden, ook al zijn ze regulier door de toelatingsselectie van de opleiding heen gekomen. Ik hoop dat de nieuwe PvdA-minister volgend jaar wederom met kamervragen bestookt zal worden en dat de Tweede Kamer zich dan niet opnieuw met een kluitje in het riet zal laten sturen: wilt u bevorderen dat er in de examenregeling van competentiegerichte opleidingen een *hardheidsclausule* wordt opgenomen, zodat studenten bij gebrek aan stageplaatsen aanspraak kunnen maken op een vervangend programma om het diploma te behalen?
- e) Een ander knelpunt in competentiegerichte postsecundaire beroepsopleidingen vraagt eveneens om een oplossing: wilt u een *hardheidsclausule* invoeren zodat een **gehandicapte student** (zoals een *dove journalistiekstudente*) aanspraak kan maken op vervangende exameneisen als hij of zij vanwege z'n handicap niet aan de reguliere eisen kan voldoen?⁷ En zou uw staatssecretaris ook een *hardheidsclausule* voor gehandicapte leerlingen in het voortgezet onderwijs willen overwegen, zoals een dispensatie voor die leerling die ten gevolge van haar *dyscalculie* niet zonder formulekaarten kan?⁸
- f) In het **hoger onderwijs** zijn er op oudjaarsdag volop losse eindjes die in 2013 follow-up vereisen. Volgens de laatste berichten doet de rechtbank in Amsterdam op 9 januari uitspraak in de collectieve actie die door studenten is aangespannen tegen het torenhoge *instellingscollegegeld*. Ondertussen wordt er wetgeving voorbereid om de *basisbeurs en de gratis OV-kaart* af te schaffen, hetgeen dus per saldo in een immense verhoging van de studiekosten resulteert. Dat zal ertoe leiden dat zich meer *deeltijdstudenten* aandienen, die naast hun studie willen werken om die kosten op te brengen.⁹ Ook zullen studenten *klantgerichte onderwijs- en tentamenprogramma's* eisen, zodat ze *value for money* krijgen, hun beschikbare studietijd doelmatig kunnen gebruiken en niet door allerlei achterhaalde spelregels in hun studievoortgang belemmerd worden.¹⁰ Zal de PvdA-minister bij het inrichten van haar wetsvoorstellen rekening houden met de belangen van studenten, anders dan het kabinet Rutte-1 met zijn nietsontziende bezuinigingsbeleid?
- g) Ten slotte mogen we binnenkort berichten verwachten over de afwikkeling van het **'tentamenfraudeschandaal'** waardoor Harvard College eind augustus werd opgeschrikt.¹¹ De helft van de deelnemers is beschuldigd van fraude bij het afleggen van een take-home tentamen. Zijn de beschuldigingen inmiddels ingetrokken of hebben de Harvard-autoriteiten, om hun gezicht niet te verliezen, voet bij stuk gehouden?

Wes Holleman
weblog onderwijs 31-12-2012
<http://www.onderwijsethiek.nl>

>>> Eindnoten >>>

-
- 1 <http://www.onderwijsethiek.nl/wp-content/uploads/2012/12/BlogOverzicht2012.pdf>
 - 2 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/engels-op-de-basisschool-vi>,
 - 3 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/engels-op-de-basisschool-v>
 - 4 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/regeerakkoord-vvd-pvda>,
 - 5 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/heroverweging-maatschappelijke-stage>
 - 6 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/verboden-te-pesten>,
 - 7 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/sportieve-voetbaljeugd-ii>,
 - 8 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/sportieve-voetbaljeugd>
 - 9 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/geweld-in-afhankelijkheidsrelaties>,
 - 10 <http://www.onderwijsethiek.nl/ethische-kroniek/leraren-en-gezagsdragers>,
 - 11 <http://www.onderwijsethiek.nl/ethische-kroniek/publieke-gezagsdragers>
 - 12 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/mbo-tekort-aan-stageplaatsen-ii>,
 - 13 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/mbo-tekort-aan-stageplaatsen>
 - 14 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/een-dove-journalist-kan-dat>; vergelijk ook:
 - 15 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/selectie-op-beroepsgeschiktheid>,
 - 16 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/toetsing-op-beroepsgeschiktheid>
 - 17 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/discriminerende-eindexameneisen>
 - 18 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/geld-lenen-kost-geld>,
 - 19 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/faciliteiten-voor-werkstudenten>,
 - 20 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/deeltijdstudie-wordt-onbetaalbaar>
 - 21 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/afschaffing-basisbeurs-eist-nieuwe-spelregels>,
 - 22 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/afschaffing-ov-kaart-eist-nieuwe-spelregels>
 - 23 <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/take-home-tentamen-op-harvard>